

TAMPERE.
FINLAND

Vuoden 2025 talousarvion valmistelutilanne

Kaupunginhallitus 23.9.2024

TAMPERE

Talousarvion valmistelutilanne, tuloslaskelma

valmistelutilanne 23.9

1 000 euroa, sisältää sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	Enn. 2024, 8/2024	TA 2025
Toimintatulot	636 930	621 890	581 013	683 534
Toimintamenot (pl. vok)	-1 216 175	-1 262 458	-1 263 299	-1 392 845
Toimintakate	-579 245	-640 569	-682 287	-709 311
<i>josta Pyva myyntivoitot + mks-korvaukset</i>	27 358	67 131	28 103	69 800
Verotulot	681 057	643 500	639 000	668 000
Kunnallisvero	477 773	447 000	446 000	475 000
Kiinteistövero	105 302	109 500	109 500	111 000
Yhteisövero	97 982	87 000	83 500	82 000
Valtionosuudet	58 344	80 845	83 108	112 817
Peruspalvelujen vos	-57 931	-39 254	-38 785	8 102
Veromenetyksen kompensatio	36 300	36 720	36 720	22 714
Muut opetus- ja kultt. vos	79 974	83 379	85 173	82 000
Rahoitustulot ja -menot	27 842	25 369	26 076	24 456
Korkotulot	9 121	18 085	17 398	17 031
Muut rahoitustulot	71 166	45 987	50 129	50 700
Korkomenot	-21 313	-20 666	-23 187	-23 531
Muut rahoitusmenot	-31 131	-18 037	-18 264	-19 744
Vuosikate	187 998	109 145	65 897	95 962
Poistot ja arvonalentumiset	-132 683	-128 546	-128 546	-134 705
Satunnaiset erät	0	204 294	204 294	0
Tilikauden tulos	55 315	184 893	141 645	-38 743

Tulosennuste 8/2024 ilman
satunnaisia eriä
-62,6 M€

Vuoden 2025
valtionosuuslaskelmat ja
veroennustekehikko
päivitetään 23.9

Ta-kehityksen jälkeen tehdyt tarkennukset

	Talousarviokehys 17.6.2024, tulos (1000 €)		-42 862
LTK	Tehdyt tarkennukset / muutokset kehyksen jälkeen		
Koha	Konsernihallinnon sisäisten erien täsmäytykset, netto		1 033
Useita	Poistotaso, laskelmien tarkentuminen		-2 523
Kopla	Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset		-1 121
Koha	Peruspalvelujen valtionosuuden päivitys		1 113
Koha	Kiinteistöveroarvion tarkentuminen		500
Koha	Rahoituserien tarkentuminen		1 068
Useita	Sisäisten vuokrien tarkentuminen (netto 0)		0
	Yhteensä		70
	Tulos, tilanne 16.9.2024		-42 792

Pormestarin laajennetun johtoryhmän linjaukset 17.9

	Tulos, tilanne 16.9.2024	-42 792
LTK	Laajennetun johtoryhmän linjaukset 17.9	
Kopla	Varhaiskasvatuksen palvelutarpeisiin vastaaminen (avustajaresurssi ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannukset)	-2 000
Kopla	Päiväkodin johtajien lisääminen 2025-2028	-160
Kopla	Perusopetuksen tietokoneet tuleville 6. luokkalaisille sekä av-laitteet ja ohjelmistot	-600
Kuvala	Palveluliikenteen avustajat	-206
Kuvala	Etsivä nuorisotyö	-165
Kuvala	Operaatio Pirkanmaan (koko taso 560 te, 50 % 280 te) tason vähennys	280
Koha	Keskusvaalilautakunnan kustannukset	-100
Koha	Osinkotulojen nostaminen: Finnpark, Särkänniemi, Yh-kodit, Palvelukiinteistöt, yhteensä	3 000
Koha	Kiinteistöverotulot	1 000
Koha	Annalan vuokra-asuntojen myynti, arvion nousu (12 me -> 15 me)	3 000
	Muutos yhteensä	4 049
	Tulos muutosten jälkeen	-38 743

Verotuloarviot 2025

perustuvat pääosin Kuntaliiton elokuun 2024 verotulokehikkoon

	TP 2023	ENN 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallisvero	447 773	446 000	475 000	503 000	529 000	555 000
<i>Muutos %</i>		-0,4	6,5	5,9	5,2	4,9
Kiinteistövero	105 302	109 500	111 000	111 500	112 000	112 500
<i>Muutos %</i>		4,0	1,4	0,5	0,4	0,4
Yhteisövero	97 982	83 500	82 000	87 000	93 000	97 000
<i>Muutos %</i>		-14,8	-1,8	6,1	6,9	4,3
Yhteensä	681 057	639 000	668 000	701 500	734 000	764 500
<i>Muutos %</i>		-6,2	4,5	5,0	4,6	4,2

- Vuoden 2024 verotuloennuste on 4,5 M€ budjetoitua heikompi. Suurin alitus yhteisöveroissa.
- Vuoden 2025 uusin verotuloarvio on 29 M€ kuluvan vuoden ennustetta suurempi.
- Vuoden 2025 uusin kunnallisveroarvio on **vain** 13 M€ viime syksynä arvioitua talous-suunnitelman 2025 tasoa. Verosta tehtävien vähennysten pieneneminen on parantanut kunnallisverokertymää (vos-puolella vähennetty 14 M€ veromenetysten kompensatiota).
- Vuoden 2025 yhteisöverotuloarvio on 10 m€ vähemmän, mitä arvioitiin syksyllä 2023.

Yhden kunnallisveroprosentin tuotto on noin **60 M€** eli 0,1 % on noin **6 M€** (tuloveroprosentti 2024 on 7,60 %)

Valtionosuusarviot (6/2024, ml. TE-alue)

Valtionosuudet (1000 €)	TA 2024	TA 2025	Muutos	Kommentit
Peruspalvelujen vos	-37 828	8 102	45 930	Peruspalvelujen vos sisältää TE-uudistukseen liittyviä eriä 49,8 M€, mutta yhteensä kasvu on vain 45,9 M€
Veromenetysten kompensatio	37 358	22 714	-14 644	Verovähennysten kasvu parantaa kunnallisverotuottoa, mutta pienentää valtionosuuksia – verotulojen kasvu ei näytä kompensoivan vos-vähennystä
Muut opetus- ja kultt. vos	80 460	82 000	1 540	Vuoden 2024 rahoituspäätösten mukainen luku, johon on huomioitu ammatillisen koulutuksen (-) ja lukiokoulutuksen (+) arviot
Yhteensä	79 990	112 817	32 826	

- Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy TE-uudistuksen rahoitukseen liittyvää valtionosuutta (49,8 M€)
- Jos TE-uudistukseen liittyvä kasvu jätetään huomioimatta, niin **peruspalvelujen vos pienenee noin 4 M€** (tilanteessa, jossa väkiluku kasvoi noin 6 000:lla)
- Valtionosuus ei riitä kattamaan TE-uudistuksen nettokustannuksia työttömyysturvamenojen osalta. Arvio vajeesta on vähintään 1,4 M€.
- Talousarvioesitykseen on päivitetty VM:N 6/2024 julkaisemat laskelmat. **Valtionosuuslaskelmat päivitetään seuraavan kerran 23.9.2024.**

Arvio pysyvien vastaavien myyntivoitoista ja maankäyttösopimuskorvauksista v. 2025

- Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ja maankäyttösopimuskorvausten muutos kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna yht. **+5,1 M€**
 - Konsernihallintoon on arvioitu pyvä-myyntivoittoja 12,0 M€ (kuluvan vuoden talousarvio on 21,5 M€) -> **muutos -9,5 M€**
 - Kitian arvio pyvä-myyntivoitoista 55,2 M€ (kuluvan vuoden talousarvio on 32,9 M€) -> **muutos +22,3 M€**
 - Kitian arvio maankäyttösopimuskorvauksista 5,0 M€ (kuluvan vuoden talousarvio on 12,7 M€) -> **muutos -7,7 M€**

Talousarvioesitys, toimintakate (valmistelutilanne 23.9)

lautakunnat, konsernihallinto ja rahastot

Toimintakate (M€)	Korjattu TA-pohja 2024	Ta-esitys 2025 + palkankorotusvaraus*	Muutos korjattuun ta-pohjaan	Muutos- %
KOHA	-46,8	-46,3	0,5	-1,0 %
YHTEISET ERÄT	-88,9	-96,1	-7,2	8,1 %
KOPLA	-389,1	-407,5	-18,3	4,7 %
KUVALA	-116,1	-120,1	-4,0	3,4 %
ELOSA	-93,0	-149,2	-56,3	60,5 %
AKILA	187,6	206,2	18,6	9,9 %
YLA	-53,0	-56,9	-4,0	7,5 %
JOLILA	-34,3	-38,8	-4,6	13,3 %
LIIKELAITOKSET JA RAHASTOT**	-0,5	-0,5	0,0	0,0 %
YHTEENSÄ	-634,0	-709,3	-75,3	11,9 %

* Yhteisiin eriin varattu 6,7 M€ palkankorotusvaraus on kohdennettu laskennallisesti yksiköille.

** TKL:n toimintakate 1,8 M€ on vähennetty budjettipohjasta

Suurimmat muutokset (vrt. korjattu TA-pohja)

- TE-uudistus (-49,7 M€)
- Palkankorotukset ja Kevan tasausmaksun muutos (-13,5 M€)
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja joukkoliikenteen volyymimuutokset (yht. -8,0 M€)
- Ratikan vastike ja laajennukset (-6,8 M€)
- Myyntivoitot ja maankäyttösopimuskorvaukset (+5,1 M€), huom! yhteisten erien arvio alenee ja Akilan nousee vrt. 2024

Toimintakatteen muutos
(pl. TE-uudistus) 25,6 M€ /4,0 %

Toimintakatteen muutos
(pl. TE-uudistus sekä myyntivoittojen ja
maankäyttösopimuskorvausten muutos)
30,7 M€ /4,8 %

Investoinnit

valmistelutilanne 23.9 ja tehdyt tarkennukset ta-kehukseen verrattuna

1000 euroa	Kehys 2025	Muutokset	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Konsernihallinto/ ICT-kehittäminen	-6 600		-6 600	-6 600	-6 600	-6 600
Konsernihallinto/ Muut	-7 185	7 185	0	0		
Konsernihallinto/ Yhteiset erät/ Sijoitukset	-19 400		-19 400	-1 600	-1 600	-1 600
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-2 100		-2 100	-2 800	-6 000	-6 500
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-4 800		-4 800	-4 800	-4 800	-4 800
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta / Teattereiden investointiavustukset	-7 500	-600	-8 100	-8 200	-7 800	
Elinvoima- ja osaamislautakunta						
Ammatillinen koulutus	-2 000		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Lukiokoulutus	-1 350		-1 350	-300	-750	
Työllisyys- ja kasvupalvelut		-55	-55	-60	-60	
Asunto- ja kiinteistölautakunta						
Talonrakentaminen	-88 982		-88 982	-125 562	-138 042	-149 420
Maa- ja vesialueet	-12 250		-12 250	-12 810	-6 500	-7 000
Viiden tähden keskusta	-1 530		-1 530	-4 510	-3 900	-10 500
Hiedanranta	-6 500		-6 500	-7 500	-5 500	-900
Yhdyskuntalautakunta						
Yhdyskuntalautakunta pl. erikseen sitovat erät	-49 000	-800	-49 800	-49 000	-49 000	-50 000
Viiden tähden keskusta	-29 605		-29 605	-45 151	-31 348	-35 840
Hiedanranta	-1 200		-1 200	-1 500	-2 200	-2 800
Joukkoliikennelautakunta	-500		-500	-500	-500	-500
YHTEENSÄ	-240 502	5 730	-234 772	-272 893	-266 600	-278 460
Erillishankkeet (yhdyskuntalautakunta, vaativat investointipäätöksen)	-5 500		-5 500	-5 350	-8 200	-3 500
INVESTOINTIMENOT erillishankkeilla	-246 002	5 730	-240 272	-278 243	-274 800	-281 960
Rahoitusosuudet (talonrakentaminen 0,1 M€ ja Yla 1,8 M€)	1 100	800	1 900	0	0	0
NETTOINVESTOINNIT erillishankkeilla	-244 902	6 530	-238 372	-278 243	-274 800	-281 960

Tehdyt tarkennukset / muutokset kehysten jälkeen TA 2025	
Teattereiden investointiavustukset (vähennetty ts-vuosilta)	-600
Työllisyys- ja elinvoima projektit	-55
Yhdyskuntalautakunnan tarkennukset: bruttoinvestointien lisäys ja vastaava rahoitusosuuksien lisäys	0
Lajo 17.9: Kaupungintalon kalustamisen investointien siirto yhtiön vastuulle	7 185
Yhteensä	6 530
Investoinnit, tilanne 23.9.	-238 372

Tampella

TAMPERE.
FINLAND

Vuoden 2025 talousarvio

Lautakuntien ponnet

TAMPEREEN KAUPUNKI

Kasvatus- ja opetuslautakunta

- Talousarvioesitys on kaupunginhallituksen 17.6 päättämän talousarviokehityksen mukainen.
- Lisäksi hyväksyttiin toivomusponnet (**yht. 5,485 M€**):
 1. Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan perusopetuksen oppilasmäärän kasvun myötä lisääntyneeseen sekä kasvaneeseen erityisopetuksen tarpeeseen perustamalla kaupunkiin kolme uutta pienryhmää tuen rakenteen parantamiseksi laaditun suunnitelman mukaisesti. **400 te**
 2. Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan perusopetuksen alueellisen tasa-arvon rahoituksen turvaamiseen OKM:n erityisrahoituksen pienentyessä **500 te** sekä varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssin vakiinnuttamiseen lain vaatimalle tasolle OKM:n rahoituksen supistuessa. **2230 te**
 3. Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan perusopetuksen S2-oppilaiden määrän kasvuun (arvio 250 oppilasta). **450 te**
 4. Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaisuuden kohonneiden kustannusten kattamiseen. **1230 te**
 5. Lautakunta edellyttää, että hallitusohjelman myötä tulevien uusien tehtävien valtionosuusrahoitus kohdennetaan täysimääräisenä kasvatus- ja opetuslautakunnalle uusien kustannusten kattamiseksi. **OPS-muutokset 675 te**

Lautakunta ilmaisee huolensa siitä, että lautakunnalle osoitettu tiukka talousarviokehitys aiheuttaa tilanteen, jossa uusien ja nykyisten lakisääteisten palvelujen toteuttamiseksi joudutaan heikentämään perustoimintoja mm. kasvattamalla ryhmäkokoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- Talousarvioesitys on kaupunginhallituksen 17.6 päättämän talousarviokehityksen mukainen.
- Lisäksi hyväksyttiin toivomusponnet (**yht. 0,335 M€**):
 - 1) Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan etsivän nuorisotyön AVI-rahoituksen vähenemiseen, jotta olemassa olevat etsivän nuorisotyön palvelut (kaupunki+järjestöt) voidaan säilyttää kuluvan vuoden tasolla. 165 te
 - 2) Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan Vuoreksen kirjaston avaamiseen vuonna 2025. 70 te
 - 3) Lautakunta toivoo, että vuoden 2025 talousarvioneuvotteluissa varaudutaan tekemään pysyvä järjestely vuoden 2024 lippu-uudistuksesta. Mahdollinen budjettivaikutus selviää syyskuun asiakasmaksujen toteuman selvittyä. 100 te (arvio 13.9)

Muut lautakunnat ja konsernihallinto

- Yhdyskuntalautakunta
- Joukkoliikennelautakunta
- Elinvoima- ja osaamislautakunta
- Asunto- ja kiinteistölautakunta
- Konsernihallinto

Talousarvioesitykset olivat kaupunginhallituksen 17.6 päättämän talousarviokehyksen mukaiset.

Ei ponsiesityksiä 😊